

Franckesche Stiftungen zu Halle

Panacea Apostasiæ: To gest, Lekarstwj proti Odpadlstwj

Vedel, Nicolaus

Lessné, 1631

Kapitola. VIII.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

[urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:ha33-1-228786)

mohau: než bogte se raděgi toho křes-
tů muže y duši y tělo zatraciti w pe-
leiném ohni. (Mat. 10. 28)

Kapitola VIII.

Děná Bášera, w tom hátejšegich/ že byt se křesťan-
stvem wyznáním e Papežem přivogit, ne hne-
dšak Boha zapírá: proto že w srdci točej wěrn-
s pravdu zachowati muže.

Nelmi obpčegně gest Odpadl-
cům tak sobě poch. bowati:
Bych pak gá zgeirně e Papež-
skému Naboženstwu se přihlásyl/ o-
stúp wšak to, abych Boha mého za-
přít měl; nikdy tak hlaupš a bezbo-
žný nebudu/ abych w srdci bludům
tém powoliti měl. Nepohnutě gest
vypřel mŭg v Wře S. Ewangelia-
um a w pravém Naboženstwu se-
wati. Někoděm proto zatracen ne-
m/ ačkol se pro bazeň Židů za Wře-
dění

Oniſta Krystowa wubec newydamal.
 Rat se cito domniwagi / ze igeroné pti-
 klaffowan se t Náboženstwí / newyhnas
 edlné potřebné t spasení neni.

Ale idalí to neni Boha zapírati
 tdyž to buď wstý / a nebo psáním / s Pe-
 trem Spasitele swého zapíragichm fi-
 lár; Neznám ho? to gest, tdyž prou E-
 wangelium / oněmž sy w srdcy swém
 wgiſtřen / ze ſfalesně gest prawis / porwě-
 tām pať a modláistwí tytul prawého
 Náboženstwí přiznastūgeť?

A opět, nenilí to Boha zapířiti / tdyž se
 w wstý y skutem samým / od prawé Chr-
 twe, a rat od hlavy swé Krysta Schiſſe,
 odlučugeť. Nemáže zagiſtē to býti / a
 by on něči ginau hlawau býti měl, nežli
 prawé Chrťmeť aníž kdo Krystowhm
 audem gest / leč prawé Chrťwe audē gsa.

Wſſecko to / djs, neděge se odes-
 mne gedině wstý: srdce o tom newy /
 a gest neposskwrněné. Ale ratowá keť
 al

al

ne na Křestana/ neš křiwoptisežného
 Pohana náleži: křeržj telt; **Gazpř** při
 sáhl, mysl nepřisáhla. Eurip: Hippo.
 Wěz je t zaptenj Křysta dostatečnj gť
 gajnt: on jagistě gest křeržj se něčeho ob
 čirá a odpirá/ a zase křeržj se přihlaffugē
 a ptižnáwá. A na hoře sme wšázali
 gat hrojně hřich gest/ wsty Prawdu S.
 Ewangelium zapřiti. Ze pal

srdce Bohu swatě zachowati chceš, gatj
 prawjš, to není neš pokřtstwj/ a křostl
 lidšě škut. Pokřtstwj jagistě oby
 čeq má/ ratorwě podily meym Bohem a
 Dáblem klášti. W čas odpornosti a
 protiwensstwj/ zemnicknj wěch dáblu obě
 rowati/ wnitknj Bohu poswěcowati
 chce: w časgch pak weselgch, štastngch
 a pokogngch, Boha gehoř wsty wzjzá
 wá/ n srdcem zapirá, křeržj plně gť jlgch
 jádosti/ bezbožnosti, a prostopassnosti. A
 tak Bůh nřdň od ratorwěho člowěka ce
 le nebhřwá ctěnj/ t. wnitě n zemnick.
 W čas šřěstj dáwá srdce swě dáblu/ ze
 wnitknj

Kapitola VIII.

263

Onstetnji audu Bohu: mčas protiven-
 tvi srdce že oddává Bohu, prawi/ že-
 onstetnjih audu pugčuge dáblu. Tat
 je kretij w težtch tchto časch/ sami se-
 be Satanu a Bohu děl/ žteredně na
 sobě/ že totě mčas štěstí činili vřazugi?
 A kdož s samě této wěch nerozumj/ že po-
 lussenj w prawdě gest wěgečka w ruce
 Syna Božeho/ kterauž on od prawých
 Křesťanů Pokynce odděluje.

Mimo to/ gestliže prawé gest což
 prawjž/ že Bohu wěrnau dušsi zach-
 wati a wni pokladu Slova Božeho a
 Prawy ge ho šstřihati minjž: nuže
 tedh/ štkem toho což prawjž dofaž.
 Tat jagistě, a nic gináče/ gist bři mžeš
 že slova ge ho ošřiháš. Kdo ošřihá
 Stowa/ ge ho/ w prawdě láša Bo-
 ži w tom gest dofonala: po tomě žnás
 me/ že gšme w něm. Kdo prawi/ že
 w něm žustává/ máž gajž on chodit
 p tento tat choditi, (1. Jan. 2. 5. 6.)
 Ž te

Z tieršich slow patrné gest/ je jádné
 slowa geho neostřihá/ leč kdo miluje
 Boha.

Což gestliže tak gest/ gat wať křatí
 chceš je slowa geho ostřiháš/ poněwadž
 sy od roznáwání geho odstaupil? Nebo
 Dopadistwi se dopustiti/ co gest giněho/
 než lásce Boží to sobě vřhndnauti dáti?
 A s Křystem zgeroně nebýt/ co giněho
 gest/ než rozpřelowati, než proti němu/
 než nepřitelem geho, býti? Kdo není
 semnau/ proti mně gest: a kdož ne-
 šhromažduge semnau, rozpřeluge.
 (Mat. 12. 30.) Poněwadž pat-
 řen kdož prawí/ je to Křystu zůstawáš
 porwinen gest vřwrditi to jím/ aby chodil
 tak gatž Křystus chodil? Zdali medle
 to gest podle přikladu Křystowa chodi-
 ti/ od prawdy odstaupiti a bábłu slauži-
 ti? Sám nyní suď/ Mějšli s dobrým
 svědomím/ a gistau doměrnosti srdce
 swěho sobě slibowati/ je y po swém Do-
 padistwi

Nadl'švoj před ce/ Prawdu Boží cele w
 seden zachowáwati/ a v mže stále trwati
 budeš? gisté gináče bñi nemůže/ než že
 Odpadlec sám sebe zbarunge/ gestliže ne-
 milosti Boží/ tedy aspoň čitedlnosti ge-
 gi. Odkudž gde/ že ani w gístotě ti-
 ch, ani sylně naděge mñti o tom/ že w
 Krystu zustane, a prawdy geho ošit'harš
 bude, nemáže.

Wstřupuge/ že Krysta w srden stř-
 wart, tak aby se zewnitě newystřytowal.
 Gistě gest prostředek/ kterýmž se do konce
 stratiť máže. Aniž jagisté s Krystem
 tak gest gako s střibrem a žlaticem/ oněž se
 připrawj k do oněm lorrům a zloděgům
 powjda: gestto naproci tomu mohauš
 se zragiti, budau v zachowati moci.

Ale gináčegši gest způsob přebh-
 wagicsho w nás Krysta. Stratiš ho/
 gestliže zapřeš: zachováš pať/ gestliže
 wynáš. Zádny Krysta wyná-
 wánjm nestratil: žadny žlata/ leč ža-
 pránjm nezachowal, prawj Augus-
 t

stýn. (August. lib. i. de Civit. ca. 10)
 A w prawdě zkussenj swědčj / Je Odpadl-
 en dlanho w pádu swě ležice / nawětšim
 díle tak zplaněgi a zmrtwěgi / Je y na Bo-
 ha naposledy zapomenau: a toť gest ma-
 menich vžitel wnictnj té milé nábož-
 nosti.

Co? Je tito tak milostně Boha ge-
 dnau částkau odbýwagich, lehčegi o Bo-
 hu než o Muži málo gen rozzumu ma-
 gich smysli: genuž řdny žena cizolo-
 žnice a ipronewětila wysoce se zafikala,
 že řela toliko swěho smilnjka propugčila
 srdce pak genu samému a bezewšeho
 zdělowání je chowá / co mnjš sgatau my-
 šli Manžel takowau křiwdu poneše? Bu-
 deliž tak nesmyslný / aby nadnj mstici ne-
 měl? Daliž lehkomyslnice z vlastních
 gegich yst nepřeswědčj? A ty mysljš /
 že to Báh snášeti máže / aby ty Modlál-
 stwi, (genž gest duchownj smilstwi) se do-
 paustěge, tím se zafikal / že genu srdce
 celé chowáš? Wi: Je on gest Báh sy-
 naž a

nh a horlivh/kerh takowého mrzkého
 s ginhmi se dělení celým srdcem nená-
 widi/ a proto tak přísně zapovídá: Ne-
 sahňte (dj) gha s newěrnými, ne-
 bo gakh gest spolek spravedlnosti s
 nepravostí a gakh obcowání světa
 s temnotami a gakh towaryštwi
 Krysta s Belialem a neb gakh dle
 wěrnému s newěrnými a gakh spolče-
 ní Chrámů Božjho s modlami Ne-
 bo wy gste Chrám Boha živého: ga-
 lož powěděl Bůh/že přebýwati budu
 w nich, a procházeti se. A budu ge-
 gich Bohem/ a oni budou mým l-
 dem. A protož wygďte z prostředku
 gegich/ a oddělte se od nich prawj
 Pán/ a nečistého se nedotýkejte. (2
 Kor. 6. 14. 15. 16. 17. 18.)

A poněwad Bůh Stwořitelem a
 Wytupitelem gt, nechtělo duše nassi, ale
 D i.
 tak

katé y těla: chce tedy ne jen toliko myslí
ale tělem také ctiť a oslawován býti:
Doalž newjete, že tělo wásše jest Chrát
Ducha S. genž přebýwa w wásš
kteréhož máte od Boha, a negste sa-
mí swogiz? Nebo kaupeni ste za wel-
kau mzdu. Oslawúgeež tedy Boha
tělem y duchem wáším / kteréhož
ty Boží gsau. (1 Kor. 9. 19. 20.)

Vřisťupuje k tomu, že ne gednu tolt-
ko částku nášši, ale obě buď wěčně spashiti
neb zacrattiti chce: odkudž to gde / že obor-
ge pominnost swau finěmu wykonáwati
má: Všickni my zagiště vřázati se
musíme před soudnau stolicí Krysto-
wau / aby přigal gedn každý odpla-
tu za to což sřze tělo působil / podle
toho gaki práce či byla budto w do-
brém a nebo we zlem (2 Kor. 5. 10)

Odkudž y to gekt / že za času Eliáš-
še zachował sobě Wáh ne ty krečíš duše

Kapitola VIII.

269

toliko w celosti gemu chowali/ale kteriž
těl swých nevosřwřmili modlářswim/
a kolen swých neskláněli před Bā-
lem/aniž všty swými ho lybali. (1
Krl. 9. 18.)

Alle gř sme na hoře slyšeli/ gať
hroznau wyřpověd wyneř Bůh proti
těl kteriž ho všty zapřagi/atať zarowěř
gemu wnitřních y zewněřních andů ne-
poswěcuj. Kdožby mne koli zapřel
před lidmi/zapřime y gā ho ř. (Mat
10. 33.) A řže Apostola: Gestli
žebychom ho zapřeli/ y oně nās za-
pře. (2 Tym. 2. 12) Těž; Bude
li se řdo klaněti řselmě,a obrazu gegi-
mu/a wezmeli znameni gegi na čelo
swě/a neb na ruku swau/ y tentě takě
bude piti wjno hněwu Božho ř.
(Řew. 14. 9.)

A pro tñ ředřatněřřičiny wřdneřny řy
nowě Bož Bohu/y zewněřnj y wnitřnj
y uř. pořm

poctu jaroměk oddávali. Proto Da-
niel wolil žít do gámy swové vvržen
býti/ nežli Daryowa Mandátu vposle-
chnouti/ a jerónimj pocy Bohu neko-
nat. Pro tu rač přičinu wolili tovary-
ši geho do peci ohnivě wjíti/ nežli se o
brazu zlatému, od Nabuchodonozora wy-
řta wěnému, fkaněti. Gesto řdyby ta zá-
stěra postačowala/ byliby gi také ti swa-
zj Muži wjiti mohli/ a nebyloby jim po-
střebj smrti, pro jerónimj Dáboženstw,
podnikati. A rač wghlumu mo-
hlo na tishce/ nřbz nasta tishce Mučed-
níků/ vřucanřm wřeligatřm mukám a
trápenřm wřhnanřm. Ale znati oni ga-
to welikř hřřch gest/ naučiwře se že to ne
nj gñěho nř, gedině na obě straně kul-
hati: (1 Král. 18. 21.) nežli fkaněti se
Hospodinu, a přisahati řřze něho/ a
přitom přisahati řřze Melecha swě-
ho: (Soffo. 1. 5.) nežli ani stude-
nřm býti, ani horkřm/ ale zpočtu wřa-
žnřch

inſch / kterěž Pán wpmjstá z wſt
 ſwých / a pro tak mřzkau neſmynſknoſt
 wěcně třeſce. (Zgem. 3. 15. 16.)

Z těchto wyſech wěch / nad ſlunečnan
 ſwětloſt patrnějš / geſt to / že ſe hanebně
 oklamáwagi ti / kterěž prawdu ſwatého
 Ewangeliū / wſſy toliko a ne ſrdcě / api
 rati chřeſti. Nebo kděž prawě Nábožen-
 ſt wj s ſſaleſſnám / poctu Boží s poctau
 Dáblowan / ſpogiti wſylugi / newidj že
 wěcy ſobě prawě odporně / nřbřž takowě
 ſwogowati chřeſti / kterěž tak nemožné geſt
 ſpolu ſlauciti / gak nemožné geſt / aby ſtru
 ny Dwěj s Blčimí na laurně roztaje-
 ſpoku žiti mohly. A máli ſe prawda
 porěditi / Piláta náſledugi / kterěž Křp
 ſta žbičowati dal / (Jan: 19. 1)
 do konce ho na ſmrt k Židowſkým kři-
 ſtům wydati nechťe.

Jeſſu a Mykodémů Příklad /
 Odpadlým náſſim nic nenapomáhá.
 Nebo, mimo to že chwáleni býti po-
 2 iiii. božní

božnjí ti dva Muži nemohau: weliký tá-
 ké rozdíel gest: mezn gegich předsewzerim
 a Odpadlciú těchto hříchem. Nebo
 Předně/ welmi málo oni byli tehdaž
 w známosti Páně prospěliz: ale n p do-
 statečně wjme/ že Dáboženstwí naše
 pravě: Papežské patřalešné gest Zájm
 oni Krysta nezapřeli/ tak gaž se to odtebe
 děje/ gestliže se k Papežencům obračš.
 Naposledy/ dopuštěný swůj blud zge-
 rně napravili s náramnou výkřimostí
 a horlivosť. Nebo se wúbec že Wědlní
 ty Krystowými sau pronešli/ tehdaž když
 neměšši nebezpečnstwí bylo/ a škrje
 smrt Krystowu zdálo se že wšestko kleslo:
 tak že kdyby na zemnitěnj způsob patřiti
 byli chtěli/ wjce měli příčiny zamren
 wění Krystowo nežli ge oblibiti. Oni
 pak ani saudem těla/ ani welikosti ne-
 bezpečnstwí sobě nepřekážejice o wěc
 tak welikau se pokusili, Zareš tu Pilá-
 towi šel/ za Krystowo tělo žádal/ a ge
 spolu s Nýfodémem počestně pohřbil.

Kapi